

Pirkan opiston kuvataidekoulu

OPETUSSUUNNITELMA

Laaja ja yleinen oppimäärä

Lapset ja nuoret

1.8.2018

Sisällys

OPETUS PIRKAN OPISTON KUVATAIDEKOULUSSA	3
LAAJAN OPPIMÄÄRÄN RAKENNE JA LAAJUUS	3
PERUSOPINTOJEN TAVOITTEET JA OPINTOKOKONAISUUDET	5
KUVATAITEEN PERUSTEET	5
KUVATAITEEN JATKO-OPINNOT	5
TYÖPAJAOPINNOT	6
TAITEENTUNTEMUS	6
PERUSOPINTOJEN SISÄLLÖT	7
SYVENTÄVIEN OPINTOJEN TAVOITTEET JA OPINTOKOKONAISUUDET	9
ATELJEE-TYÖPAJA	9
TAITEENTUNTEMUS	10
LOPPUTYÖ	10
SYVENTÄVIEN OPINTOJEN SISÄLLÖT	11
OPPIMISEN ARVIOINTI	11
YLEISEN OPPIMÄÄRÄN RAKENNE JA LAAJUUS	13
OPINTOJEN TAVOITTEET	14
KUVATAITEEN PERUSTEET	14
KUVATAITEEN JATKO-OPINNOT	14
TAITEENTUNTEMUS	15
TEEMAOPINNOT – TYÖPAJAOPINNOT	15
YLEISEN OPPIMÄÄRÄN SISÄLLÖT	17
OPPIMISEN ARVIOINTI	19
OPINTOJEN HYVÄKSI LUKEMINEN	19
YHTEISTYÖ	19

Opetus Pirkan opiston Kuvataidekoulussa

Pirkan opisto antaa kuvataiteen taiteen perusopetuksen yleisen ja laajan oppimäärän mukaista opetusta. Kuvataide opetuksen tehtävänä on tukea oppilaan kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista ja kulttuurista osaamista kuvataiteen keinoin. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan kokemusta itsestään visuaalisen kulttuurin aktiivisena toimijana sekä luovana ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Kuvataiteen opinnot kehittävät visuaalisen havainnoinnin, ajattelun, ilmaisun, taidon, tulkinnan ja arvottamisen taitoja sekä luovat edellytyksiä uuden oppimiselle.

Opetuksessa pyritään rakentamaan yhteyksiä oppilaiden omien kuvallisten kulttuurien sekä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välille. Opinnoissa tarkastellaan visuaalisen kulttuurin jatkuva muuntumista ja avoimia rajoja. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia syventyä heille merkityksellisiin sisältöihin, aiheisiin, teemoihin ja ilmaisun keinoihin. Oppilaiden kokemusmaailmaan kiinnittyvillä lähestymistavalla luodaan perustaa oivalluksia herättävälle oppimiselle ja tekemisen ilolle. Oppilasta kannustetaan nauttimaan kuvataiteesta sekä arvostamaan omaa ja muiden taiteellista työtä.

Opintojen edetessä oppilas harjaantuu ja oppii tulkitsemaan, arvioimaan ja arvottamaan kuvallisia ilmiöitä eri näkökulmista. Opetuksessa kannustetaan pohtimaan kuvataiteen yhteiskunnallisia merkityksiä ja kehittämään kriittistä ajattelua, rohkaistaan tarkastelemaan omaa taiteellista työskentelyä suhteessa visuaalisen kulttuurin kenttään. Opetuksessa tarkastellaan taiteiden ja tieteiden yhteyksiä sekä innostetaan niiden soveltamiseen opinnoissa. Taiteen toimintatapoja käytetään vuorovaikutuksen, yhteistyön, osallistumisen ja vaikuttamisen välineenä. Paikallisia kulttuuripalveluita ja muita resursseja hyödynnetään monipuolisesti. Opinnot antavat valmiuksia kuvataiteen elinikäiselle ja omaehtoiselle harrastamiselle sekä opintojen jatkamiselle muissa koulutusmuodoissa.

Kuvataiteen opetuksen lähtökohtana on onnistumisen ja oppimisen ilo. Opetuksessa valitaan työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja oman oppimisen reflektointiin. Oppilasta kannustetaan kohti aktiivista roolia. Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, teknologioita ja mediavälineitä. Työtapojen monipuolisuutta edistetään hyödyntämällä paikallisia kulttuuripalveluja, verkostoja, toimijoita ja globaaleja mahdollisuuksia.

Tavoitteena on, että valitut työtavat ja oppimisympäristöt tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisun keinojen käyttö sekä pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen. Oppilaita kannustetaan kokeilemiseen ja sattuman hyödyntämiseen.

Laajan oppimäärän rakenne ja laajuus

Pirkan opisto antaa lapsille ja nuorille kuvataiteen taiteen perusopetusta laajennettuna arkkitehtuurin, muotoilun ja mediataiteen alkeilla laajan oppimäärän mukaan. Laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, joka jakautuu perusopintoihin ja syventäviin opintoihin. Perusopinnot ovat laajuudeltaan 800 tuntia ja syventävät opinnot 500 tuntia. Opintojen laskennallisena perusteena on käytetty 45 minuutin pituista oppituntia. Laskennallinen laajuus ei tarkoita annettavien opetustuntien määrää, vaan aikaa, jona opetussuunnitelmassa määritellyt sisällöt ja tavoitteet on mahdollista saavuttaa.

Opintoihin kuuluu kontaktiopetuksen lisäksi itsenäistä työskentelyä, etäopintoja ja näyttelykäyntejä. Opetussuunnitelmaan kuuluvien opintokokonaisuuksien lisäksi Pirkan opisto voi tarjota taiteen perusopetukseen rinnastettavia opintoja, joilla voi tapauskohtaisesti korvata tai täydentää opintoja. Tällaisia opintoja voivat olla vaihtuvien teemojen mukaiset kurssit, luennot, leirit tai eri taidealojen väliset projektit.

OPINTO VUOSI	ikä	OPINTOKOKONAISUUS	16+16 viikkoa	800 tuntia
1	7-8	Kuvataiteen perusteet	2x45min	200 tuntia
2	8-9			
3	9-10			
4	10-11	Kuvataiteen jatko-opinnot	2x60min	200 tuntia
5	11-12			
6	12-13	Työpajaopinnot	2x60min	300 tuntia
7	12-14			
8	14-15			
1-8	7-15	Taiteentuntemus		100 tuntia
OPINTO VUOSI	ikä	SYVENTÄVÄTOPINNOT	16+16viikkoa	500 tuntia
9	15-16	Ateljee-työpaja	2x60min	360 tuntia
10	16-17			
11	17-18			
10-11	16-18	Päättötyö		70 tuntia
9-11	15-18	Taiteentuntemus ja luennot		70 tuntia

Perusopintojen tavoitteet ja opintokokonaisuudet

Kuvataiteen perusopintojen tavoitteena on oppilaan

- kuvataiteellisen ajattelun
- ilmaisun tavoitteellinen ja pitkäjänteinen kehittäminen
- omakohtaisen taidesuhteen muotoutumisen tukeminen
- identiteetin rakentumisen ja visuaalisessa kulttuurissa toimimisen tukeminen

Perusopinnot jakautuvat neljään opintokokonaisuuteen: kuvataiteen perusteisiin, kuvataiteen jatko-opintoihin, työpajaopintoihin ja taiteentuntemuksen opintokokonaisuuteen. Opinnoissa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvataiteen perusteet

Opetus on leikinomaista, oivaltavaa, kokeilevaa ja luovaa tekemistä, jossa pyritään tutustumaan monipuolisesti tekniikkoihin ja ilmiöihin ilon ja huumorin kautta. Kuvataiteen perusteisiin liittyy vain vähän itsenäistä työskentelyä tuntien ulkopuolella. Siihen voi sisältyä esimerkiksi se, että oppilas kertoo kotona tunneilla käsiteltyjä asioista samalla valmistautuen seuraavaan tuntiin.

Tavoitteena on

- rakentaa opintokokonaisuuden aikana pohjaa omalle kuvataiteelliselle ilmaisulle ja taidesuhteelle
- tutustua erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin ja niiden ilmaisun keinoihin kuvataiteessa
- rakentaa visuaalisen lukutaidon pohjaa tutkimalla visuaalista kieltä ja kuvallista kulttuuria, oivallusten ja tekemisen kautta
- tarjota mahdollisuuksia harjoitella visuaalista osallistumista ja vaikuttamista esittäessä omia ajatuksia ja tulkintoja kuvallisesti
- huomioida ekologisia arvoja ja näkökulmia kuvallisessa ilmaisussa ja työskentelyssä

Kuvataiteen jatko-opinnot

Opiskelu on monipuolisesti eri tekniikoiden ja prosessimaisen työskentelyn harjoittelua. Opintoihin liittyy itsenäistä työskentelyä tuntien ulkopuolella. Siihen voi sisältyä esimerkiksi se,

että oppilas kertoo kotona tunneilla käsiteltyjä asioista samalla valmistautuen seuraavaan tuntiin. Toisinaan oppilaat saavat pieniä kotitehtäviä.

Tavoitteena on

- syventää taidesuhdetta ja kehittää kuvataiteellista ilmaisua ja pyrkiä tekemään omia ratkaisuja työskentelyssä
- harjoitella erilaisten materiaalien, välineiden, teknologioiden ja niiden ilmaisukeinojen mahdollisuuksia kuvataiteessa
- tutustua erilaisiin taideprosesseihin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin
- harjaannuttaa visuaalista lukutaitoa tutkimalla visuaalista kieltä ja kuvallista kulttuuria tekemisen kautta
- kannustaa sanallistamaan ja perustelemaan tulkintojaan sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä

- harjoitella osallistumista ja vaikuttamista tarjoamalla oppilaalle mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen
- kannustaa oppilasta ottamaan omassa kuvailmaisussaan ja toiminnassaan huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja

Työpajaopinnot

Oppilas syventää ja kehittää taiteellista ilmaisukykyään yhdellä tai useammalla kuvataiteen alueella opintokokonaisuuden aikana. Oppilaat saavat vaikuttaa vuosittain toteutettaviin työpajoihin. Työpajaopintoihin liittyy itsenäistä työskentelyä tuntien ulkopuolella, joka on valmistautumista seuraavaan tuntiin luonnoksia tekemällä, omaa tekemistä suunnittelemalla.

Tavoitteena on

- syventää taidesuhdetta, taitoja ja tietoja sekä perehtyä aiempaa perusteellisemmin materiaalien ja tekniikoiden sekä eri ilmaisukeinojen mahdollisuuksiin työskentelyssä
- kehittää itsetuntemusta työskentelyn ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kehittää kykyä itsenäiseen työskentelyyn ja oppia tekemään tietoisesti valintoja omassa ilmaisussaan sekä perustelemaan niitä
- opetella arvioimaan omaa ja muiden työskentelyä ja töitä, ja tutustua taiteiden välisiin työskentelytapoihin
- kehittää visuaalista lukutaitoa
- kannustaa sanallistamaan ja perustelemaan tulkintojaan sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä
- kehittää tuntemusta taiteen historiasta nykypäivään
- oppia tarkastelemaan taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta
- vahvistaa osallisuuden ja vaikuttamisen taitojaan
- kehittää kriittistä ajattelua ja rakentavan kyseenalaistamisen taitoja
- tukea mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä
- kannustaa ottamaan omassa kuvailmaisussaan ja toiminnassaan huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- vahvistaa kykyä poimia kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja

Taiteentuntemus

Taiteentuntemus on koko perusopintoja läpileikkaava kokonaisuus, joka suoritetaan vuosittain ohjattujen näyttely-, museo- tai taiteilijavierailuiden kautta. Lisäksi siihen liittyy itsenäistä työskentelyä ohjattujen vierailuiden ulkopuolella. Oppilas tutustuu itsenäisesti kiinnostuksensa mukaiseen näyttelyyn, galleriaan tai museoon vuosittain.

Tavoitteena on

- taidesuhteen rakentuminen
- rohkaistua löytämään itselle merkityksellistä taidetta ja innostuksen lähteitä niin teoksista, taiteilijoista kuin myös erilaista ilmaisun keinoista
- kehittää visuaalista lukutaitoa tutkimalla kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä
- perehtyä taiteen historiaan ja nykyyhetkeen sekä tarkastella taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta
- tarkastella ja pohtia visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmasta
- nostaa esille ja pohtia kuvantekijänä osallistumista ja vaikuttamista osana yhteiskuntaa
- tarkastella kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- kehittää kriittistä ajattelua ja rakentavan kyseenalaistamisen taitoja

Perusopintojen sisällöt

Kuvataiteen perusteet	Kuvataiteen jatko-opinnot	Työpajaopinnot	Taiteentuntemus
Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot			
- tutustutaan leikin ja oivallusten kautta kuvataiteen materiaaleihin ja menetelmiin - ilmaistaan itseä kuvallisesti erilaisten välineiden avulla - harjoitellaan omasta ja toisten kuvasta puhumista ja kommentoimista	- tutustutaan lisää kuvan kieleen ja kuvan merkitysten rakentumiseen - harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista - kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia - hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa	- syvennetään visuaalisten merkitysten rakentumista sekä visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista - harjaannutetaan erilaisten välineiden ja materiaalien mahdollisuuksia omassa työskentelyssä - hyödynnetään vahvemmin digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa	- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista - harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
Omat kuvat			
- tutkitaan tekemisessä havaintoja, kokemuksia ja omasta elämänpöiristä nousevia sisältöjä - pohditaan omien kuvien merkitystä	- tutkitaan ja harjoitellaan tekemisessä havainnoista, kokemuksista ja omasta elämänpöiristä nousevien sisältöjen tuomista kuvan tekemiseen - pohditaan ja nostetaan itselle merkityksellisiä kuvakulttuureja ja niiden merkitystä ja suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin	- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpöiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä - pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin	pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin
Taiteen maailmat			

- tutkitaan teoksia eri aikakausilta, kulttuureista ja tutustutaan eri visuaalisen taiteen lajeihin - tutustutaan monipuolisesti taiteen tekemisen tapoihin	- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja - tutustutaan nykyaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuuri-sidonnaisuutta - käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä	- Syvennetään nykyaiteen toimintatapojen tuntemusta, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä - pyritään hyödyntämään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan ja pieniin omiin näyttelyihin - tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön	- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja - tutustutaan nykyaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta - käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä - tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön
Visuaalinen ympäristö			
- tutustutaan ja tutkitaan erilaisia visuaalisia ilmiöitä ympäristössä - harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä ja ekologista arvottamista	- tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja - harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista - käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista	- tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja - harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista	- tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja - harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista - käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista

Syventävien opintojen tavoitteet ja opintokokonaisuudet

Kuvataiteen syventävien opintojen tarkoituksena on oppilaan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen opintoja laajentamalla tai niitä painottamalla hänen omien tavoitteidensa suuntaisesti ja valitsemiaan työtapoja käyttäen. Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ja yhteiskuntaan. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin dokumentoinnista ja kirjallisesta osuudesta, jossa oppilas arvioi omaa työtään. Lopputyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan ja ilmaisuaan sekä hahmottaa niitä suhteessa kuvataiteen kenttään tai muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Syventävien opintojen opetuksessa jatketaan ihmisenä olemisen tutkimista, tarkastellaan luontoa eri näkökulmista ja syvennetään ymmärrystä kulttuurista taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään erityisesti henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Syventävät opinnot jakautuvat neljään opintokokonaisuuteen: Ateljee-työpajaan, päättötyöhön, taiteentuntemuksen ja luentojen opintokokonaisuuksiin.

Ateljee-työpaja

Ateljee-työpaja voidaan toteuttaa yhdessä perusopintojen työpajaopintojen rinnalla. Siihen liittyy itsenäistä työskentelyä, omien aiheiden suunnittelua, työskentelyn valmistelua ja luonnosten tekoa. Työskentely Ateljee-työpajassa on pitkäjänteistä ja prosessimaista. Oppilaan taidesuhde, ilmaisun taidot ja taidekäsitys kehittyvät oman tavoitteellisen kuvailmaisun ja oppilaalle merkityksellisen taiteen kautta. Identiteetti rakentuu ohjatusti kuvallisen työskentelyn, kuvien tulkinnan ja oppimisen reflektoinnin avulla. Oppilas rohkaistuu erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttämisessä ja vahvistaa luottamusta omiin näkemyksiinsä ja ratkaisuihinsa.

Tavoitteena on

- syventää visuaalista lukutaitoa havainnoiden visuaalista ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- syventää taitoa käyttää, lukea ja tulkita kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- pyrkiä pääsemään tavoitteellisesti kuvallisessa ilmaisussaan, pitkäjänteisessä harjoittelussaan ja taitojen syventämisessä oppilaan omiin tavoitteisiinsa
- rohkaistua erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttöön
- harjaantua perustelemaan tulkintojaan ja arvostuksiaan sekä suullisesti että kirjallisesti
- ohjata oppilasta tarkastelemaan osallisuutta ja vaikuttamista kriittisesti
- oppia huomiomaan ja analysoimaan kuvataiteen sekä muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- pohtia esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa

- syventää kriittistä ajattelua ja vahvistaa kykyä toimia yhdessä erilaisissa ryhmissä, yhteisöissä ja ympäristöissä
- tuoda esiin ajatuksia, tulkintoja ja kannanottoja julkisissa ympäristöissä

Taiteentuntemus

Taiteentuntemus on 100 tunnin laajuinen, syventäviä opintoja läpileikkaava kokonaisuus. Se suoritetaan vuosittain näyttely-, museo- tai taiteilijavierailuiden kautta ja sisältää itsenäistä työskentelyä ohjattujen vierailuiden ulkopuolella sekä kahteen Pirkan opiston luentoon osallistumisen lukuvuodessa.

Tavoitteena on

- rakentaa ja syventää opintokokonaisuuden aikana taidesuhdetta
- syventää taidekäsitystä merkityksellisen taiteen kautta
- kehittää visuaalista lukutaitoa
- kannustaa oppilasta syventämään taiteen historian, nykytaiteen ja visuaalisten alojen tuntemusta kartuttamalla siinä tarvittavaa yleissivistystä
- syventää taitoa tutkia, tulkita ja ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmiöitä tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista
- herättää pohtimaan taiteen osallisuutta ja vaikuttavuutta yhteiskunnassa, tarkastelemalla kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja

Lopputyö

Syventävien opintojen lopputyö tehdään toisen tai kolmannen Ateljee-vuoden aikana työpajassa ja itsenäisenä työnä. Lopputyön itsenäisen osuuden laajuus on 100 tuntia, joka käsittää suunnittelun, luonnostelun ja oman työskentelyprosessin taltiointin ja kuvauksen. Lopputyö suoritetaan pääsääntöisesti vuodessa. Lopputyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan ja ilmaisuaan sekä hahmottaa niitä suhteessa taiteen kenttään tai muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Lopputyön tavoitteet ja sisällöt määritellään yhdessä oppilaan kanssa, jossa huomioidaan hänen omat kiinnostuksen kohteensa ja henkilökohtaiset tavoitteensa.

Syventävien opintojen sisällöt

Ateljee-työpaja	Taiteentuntemus
Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot	
- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista - harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista - kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia - hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa	- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista - harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
Omat kuvat	
- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä - pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin	pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin
Taiteen maailmat	
- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja - tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä - hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan - tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön	
Visuaalinen ympäristö	
- tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja - harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista - käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista	

Oppimisen arviointi

Kuvataiteen laajan oppimäärän oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan kuvataiteen opintojen edistymistä.

Kuvataiteen laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ovat **taidesuhde, visuaalinen lukutaito** sekä **osallisuus ja vaikuttaminen**. Oppilaalle annettavaan oppimisen arviointiin sisältyy vahvasti

jatkuva suullinen palaute kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista.

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan ilmaisun, kuvallisen ajattelun, työskentelytaitojen ja itse- ja vertaisarviointitaitojen kehittymistä. Jatkuvilla arvioinnilla ja muulla palautteella vahvistetaan oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta. Oppilasta kannustetaan oman oppimisen reflektointiin sanallistamalla, kuvallisesti ja muita ilmaisun keinoja käyttäen.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan aiempaa itsenäisempää työskentelyä, oppimisen tavoitteiden asettamista sekä kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventämistä. Jatkuvilla vuorovaikutteisella arvioinnilla ja muulla palautteella oppilasta innostetaan työskentelemään, kommunikoimaan, osallistumaan ja vaikuttamaan. Arvioinnilla ohjataan oppilaan osaamisen kehittymistä hänen syventävien opintojensa laajentumisen tai painottumisen mukaisesti. Syventävien opintojen aikana oppilas dokumentoi asettamiaan tavoitteita, työskentelyä, kuvailmaisua, itsearviointia, oman oppimisensa edistymistä ja saavuttamaansa osaamista. Oppilaan kokoaman dokumentaation avulla tuetaan oppilaan syventävien opintojen tavoitteellista etenemistä.

Kuvataiteen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin kuvauksesta ja oman oppimisprosessin reflektoinnista. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen.

Yleisen oppimäärän rakenne ja laajuus

Pirkan opisto antaa lapsille ja nuorille kuvataiteen taiteen perusopetusta laajennettuna arkkitehtuurin, muotoilun ja mediataiteen alkeilla yleisen oppimäärän mukaan. Kuvataiteen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia. Yleinen oppimäärä jakautuu yhteisiin opintoihin ja teemaopintoihin. Yhteiset opinnot ovat laajuudeltaan 300 tuntia ja teemaopinnot 200 tuntia. Opintojen laskennallisena perusteena on käytetty 45 minuutin pituista oppituntia. Laskennallinen laajuus ei tarkoita annettavien oppituntien määrää, vaan aikaa, joka mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen sisältöjen ja tavoitteiden saavuttamisen.

Opintoihin kuuluu itsenäistä työskentelyä, etäopintoja ja näyttelykäyntejä.

Opetussuunnitelmaan kuuluvien opintokokonaisuuksien lisäksi Pirkan opisto voi tarjota taiteen perusopetukseen rinnastettavia opintoja, joilla voi tapauskohtaisesti korvata tai täydentää opintoja. Tällaisia opintoja voivat olla vaihtuvien teemojen mukaiset kurssit, luennot, leirit tai eri taidealojen väliset projektit.

OPINTO VUOSI	ikä	YHTEISET OPINNOT	14+14 viikkoa	300 tuntia
1	7-8	Kuvataiteen perusteet	2x45min	160 tuntia
2	8-9			
3	9-10			
4	10-11	Kuvataiteen jatko-opinnot	2x45min	110 tuntia
5	11-12			
1-8	7-15	Taiteentuntemus		30 tuntia
OPINTO VUOSI	ikä	TEEMAOPINNOT	14+14viikkoa	200 tuntia
6	12-13	Työpajaopinnot	2x60min	200 tuntia
7	13-14			
8	14-15			

Opintojen tavoitteet

Kuvataiteen yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Opintojen tavoitteena on rohkaista ja tukea oppilaan kuvallista ilmaisua, omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista sekä identiteetin rakentumista. Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Yhteiset opinnot jakautuvat kolmeen opintokokonaisuuteen kuvataiteen perusteisiin, kuvataiteen jatko-opintoihin ja taiteen tuntemuksen opintokokonaisuuteen.

Kuvataiteen perusteet

Opetus on leikinomaista oivaltavaa, kokeilevaa ja luovaa tekemistä. Pyritään tutustumaan monipuolisesti tekniikkoihin ja ilmiöihin ilon ja huumorin kautta. Kuvataiteen perusteisiin liittyy vähän itsenäistä työskentelyä tuntien ulkopuolella. Työskentely tuntien ulkopuolella on tunnilla tehtyjen harjoitusten kertomista, kertaamista ja käsiteltyjen ilmiöiden havaitsemista.

Tavoitteena on

- luoda pohjaa oppilaan taidesuhteelle
- tukea oppilaan taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä kuvailmaisun kautta
- kannustaa oppilasta oman ilmaisun löytämiseen kuvallisen työskentelyn avulla
- innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja työskentelytapoihin
- aloittaa visuaalisen lukutaidon oppiminen
- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti
- kannustaa oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia, median ilmiöitä ja ympäristön visuaalisuutta
- rakentaa pohjaa osallisuudelle ja vaikuttamiselle
- kannustaa pohtimaan kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria, samoin kuin omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa ilmeneviä asioita ja ilmaisemaan näkemyksiään taiteen keinoin

Kuvataiteen jatko-opinnot

Opiskelu on monipuolisesti eri tekniikoiden ja prosessimaisen työskentelyn harjoittelua. Työskentely on pitkäjänteistä luovan ajattelun huomioivaa. Kuvataiteen jatko-opintoihin voi liittyä vähän itsenäistä työskentelyä tuntien ulkopuolella, joka on tunnilla tehtyjen harjoitusten kertomista, käsiteltyjen ilmiöiden havaitsemista ja pienien kotitehtävien tekemistä, valmistautumista seuraavaan tuntiin.

Tavoitteena on

- vahvistaa oppilaan taidesuhdetta
- tukea oppilaan taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen kuvailmaisun kautta
- kannustaa oman ilmaisun kehittämiseen kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla
- innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin, taiteiden välisiin työskentelytapoihin sekä hänelle merkitykselliseen taiteeseen
- kehittää oppilaan visuaalista lukutaitoa
- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- kannustaa oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia, median ilmiöitä ja ympäristön visuaalisuutta

- ohjata tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmasta ja kannustaa oppilasta käyttämään erilaisia kuvatulkinnan keinoja, jatkamaan tulkintojaan ja keskustelemaan niistä ryhmässä
- innostaa oppilasta pohtimaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta
- kannustaa oppilasta pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja ja luomaan siten näkemystä osallisuudesta ja vaikuttamisesta
- kannustaa oppilasta pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja ja rohkaista oppilasta tarkastelemaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa ilmeneviä arvoja sekä peilaamaan näitä toisiinsa
- ohjata oppilasta kriittisen ajattelun kehittämiseen ja kannustaa ilmaisemaan näkemyksiään ja ottamaan kantaa taiteen keinoin

Taiteentuntemus

Taiteentuntemus on yleisten opintojen läpileikkaava kokonaisuus, joka on laajuudeltaan 30 tuntia. Sen aikana voi toteutua vuosittain näyttely, museo- tai taiteilijavierailu.

Tavoitteena on

- vahvistaa taidesuhdetta
- innostaa tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin, taiteiden välisyyteen sekä hänelle merkitykselliseen taiteeseen
- syventää visuaalista lukutaitoa
- innostaa havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- kannustaa oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia, median ilmiöitä ja ympäristön visuaalisuutta
- ohjata tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmasta
- kannustaa käyttämään erilaisia kuvatulkinnan keinoja, jatkamaan tulkintojaan ja keskustelemaan niistä
- innostaa pohtimaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta
- ohjata kriittisen ajattelun kehittämiseen
- rakentaa näkemystä visuaaliseen osallisuuteen ja vaikuttamiseen
- kannustaa pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja

Teemaopinnot - työpajaopinnot

Kuvataiteen teemaopinnot toteutetaan työpajaopintoina. Oppilas syventää ja kehittää taiteellista ilmaisukykyään yhdellä tai useammalla kuvataiteen alueella opintokokonaisuuden aikana. Oppilaat saavat itse vaikuttaa vuosittain toteutettavien työpajojen sisältöihin. Työpajaopintoihin liittyy itsenäistä työskentelyä tuntien ulkopuolella: kotitehtävien tekemistä, oman tekemisen suunnittelua, seuraavaan tuntiin valmistautumista luonnoksia tekemällä.

Kuvataiteen työpajaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opintojen tavoitteena on kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen sekä tietojen ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen. Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Tavoitteena on

- kehittää ja syventää oppilaan taidesuhdetta

- kannustaa oppilasta taidekäsityksen kehittämiseen tavoitteellisen kuvailmaisun, hänelle merkityksellisen taiteen ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- tukea ja kannustaa oppilasta identiteettinsä pohdinnassa erilaisia kuvia tekemällä ja niitä tulkitsemalla
- kehittää oppilaan osaamista omien tavoitteiden ja näkemysten mukaisessa itsenäisessä tai yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä
- rohkaista oppilasta käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvailmaisun taitojaan
- rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen että kehittäen visuaalista lukutaitoaan
- vahvistaa opintojen aikana kykyä käyttää kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- kehittää taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan ja laajentamaan yhteisissä opinnoissa hankkimaansa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan
- auttaa ja tukea oppilasta syventämään tietojaan visuaalisesta osallisuudesta ja vaikuttamisesta
- tukea oppilaan ilmaisua näkemyksistään taiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista
- ohjata oppilasta ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot itsenäisesti ja ryhmässä toimiessaan
- kannustaa oppilasta kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössään, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- ohjata oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään taiteen keinoin

Yleisen oppimäärän sisällöt

Kuvataiteen perusteet	Kuvataiteen jatko-opinnot	Työpajaopinnot	Taiteentuntemus
Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot			
- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista - kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia	- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista - kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia - hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa		
Omat kuvat			
- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä - pohditaan oppilaiden omien kuvien merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin	- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä - pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin		
Taiteen maailmat			
- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja - tutustutaan nykyaikaisen taiteen toimintatapoihin, pohditaan taidetta ilmiönä	- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja - tutustutaan nykyaikaisen taiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuuri-sidonnaisuutta - käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä - hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan		
	tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön		
Visuaalinen ympäristö			

tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja	
harjoitellaan visuaalisen ympäristön havainnointia	harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista

Oppimisen arviointi

Kuvataiteen yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet ovat taidesuhde, visuaalinen lukutaito sekä osallisuus ja vaikuttaminen. Arviointiin sisältyy palautetta kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista.

Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilasta kuvataiteen perustaitojen hankkimisessa. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella vahvistetaan oppilaan kuvallista ilmaisua, taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista. Oppilasta kannustetaan oman oppimisen sanallistamiseen.

Teemaopintojen arvioinnilla tuetaan oppilasta yhteisissä opinnoissa hankkimiensa taitojen laajentamisessa. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella kehitetään oppilaan kuvataiteellista ajattelua, kuvailmaisua, tietoja ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Opintojen hyväksi lukeminen

Muulla suoritettuja opintoja voidaan lukea hyväksi, mikäli ne vastaavat kuvataiteen tai taiteen perusopetuksen oppimäärän sisältöjä ja tavoitteita. Hyväksi lukemisen edellytyksenä on oppilaan esittämä todistus suoritetuista opinnoista. Muilla taiteenaloilla hankittujen opintojen hyväksi lukemisen mahdollisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti.

Yhteistyö

Pirkan opisto luo säännöllisen, toimivan yhteyden oppilaan, perheen, opettajan ja opiston välille. Huoltajilla on mahdollisuus halutessaan keskustella henkilöstön kanssa. Opisto tiedottaa aktiivisesti ja järjestää tiedotustilaisuuksia sekä vanhempainiltoja. Käytännön opetustyötä ja sen tuloksia vanhemmat pääsevät seuraamaan opetusryhmäkohtaisesti sovittavina aikoina.

Näyttelyt, retket ja vierailut erilaisiin kulttuurikohteisiin, tapahtumiin ovat myös osa kuvataiteen opetusta. Pirkan opiston kuvataiteen opiskelijat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan eri puolella Suomea järjestettäviin katselmuksiin ja oppilaita kannustetaan osallistumaan erilaisiin tapahtumiin, leireille ja festivaaleille.

Yhteistyö ympäröivän kulttuuri- ja työelämän sekä muiden oppilaitosten kanssa on tärkeä osa toimintaa. Opetusjärjestelmä tuottaa opetuksen ohella kulttuuripalveluita järjestämällä näyttelyitä ja produktioita omana toimintanaan sekä yhteistyössä eri kulttuuritahojen kanssa, joka vahvistaa toimintaympäristön paikallisia erityispiirteitä.